Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Caerdydd
Dydd Mercher 28 Mehefin 2023, 11am-1pm
Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd

<u>Yn bresennol</u>	
Aelodau'r Bwrdd:	
Cyng. Huw Thomas **(Cadeirydd)**	Arweinydd, Cyngor Caerdydd (CC)
Fiona Kinghorn	Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd Cyhoeddus, Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro (BIP CaF)
Suzanne Rankin	Prif Weithredwr, BIP Caerdydd a'r Fro
Sarah McGill	Cyfarwyddwr Corfforaethol Pobl a Chymunedau, CC
David Letellier	Pennaeth Gweithrediadau Canol y De, Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC)
Martyn Stone	Uwch-arolygydd, Heddlu De Cymru
Alun Michael	Comisiynydd Heddlu a Throseddu (CHT) De Cymru
Mike Wyatt	Rheolwr Grŵp, Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru (GTADC)
Sheila Hendrickson-Brown	Prif Swyddog Gweithredol, C3SC
Matt Jenkins	Dirprwy Gyfarwyddwr y Dyfodol ac Integreiddio, Iechyd a Gofal Cymdeithasol, Llywodraeth Cymru (LlC)
Estella Enos	Dirprwy Bennaeth yr UCP, Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol (GPC)
Ymddiheuriadau:	
Charles Janczewski **(Is-gadeirydd)**	Cadeirydd, BIP Caerdydd a'r Fro
Abigail Harris	Cyfarwyddwr Cynllunio, BIP Caerdydd a'r Fro
Paul Orders	Prif Weithredwr, CC
Gareth O'Shea	Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau De Cymru, CNC
Huw Jakeway	Prif Swyddog Tân, GTADC
Dan Jones	Cyfarwyddwr yr Uned Atal Trais, Heddlu De Cymru
Danny Richards	Prif Uwch-arolygydd, Heddlu De Cymru
Eirian Evans	Pennaeth ur UCP, GPC
Hefyd yn bresennol:	
Gareth Newell	Pennaeth Perfformiad a Phartneriaethau, CC
Abigail Streeter	Swyddog Cynllunio a Gwella, CC
Cath Doman	Cyfarwyddwr, Tîm Integreiddio Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol
Gary Davies	Heddlu De Cymru
Graham Robb	Cadeirydd Annibynnol, Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid Caerdydd
Suzanne Scarlett	Rheolwr Perfformiad a Phartneriaethau, CC
Jane Hutt AoS	Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Prif Chwip
Amelia John	Cyfarwyddwr Dros Dro Cymunedau a Threchu Tlodi, LlC
Michelle Powell	Cyfarwyddwr ACE (Gweithredu yng Nghaerau a Threlái)
Hazel Cryer	Gweithredu yng Nghaerau a Threlái

Rhif	Eitem Agenda	
1.	**Croeso / Ymddiheuriadau** Dechreuodd y Cadeirydd y cyfarfod a nododd yr ymddiheuriadau fel yr uchod.	
2.	**Cofnodion a Chamau Gweithredu** Nododd y Cadeirydd fod yr holl gamau gweithredu yng nghofnodion y cyfarfod blaenorol ar 24 Ebrill 2023 wedi'u cwblhau. **CYTUNWYD:** • Cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 24 Ebrill 2023	
3.	**Cydgynllun Ardal Caerdydd a'r Fro 2023-2028** Cyflwynodd Cath Doman Cydgynllun Ardal Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (BPRh) Caerdydd a'r Fro, sydd wedi'i drefnu o amgylch tair thema cam bywyd: Dechrau'n Dda, Byw'n Dda a Heneiddio'n Dda. Mae'r Cynllun yn nodi ymrwymiadau sy'n gysylltiedig â phob thema cam bywyd. Mae cynlluniau cyflawni manwl yn cael eu datblygu ar gyfer pob un o'r ymrwymiadau; mewn llawer o achosion, mae'r cynlluniau hyn yn adeiladu ar raglenni gwaith presennol. Mae'r drafft terfynol wedi'i gymeradwyo gan y BPRh ac mae bellach yn cael ei rannu â grwpiau perthnasol i'w ystyried ac ar gyfer sicrwydd. Bydd y BPRh yn ceisio cymeradwyaeth y fersiwn derfynol ym mis Gorffennaf 2023. Amlygwyd, yn dilyn yr adolygiad diweddar o drefniadau llywodraethu partneriaethau, daethpwyd i'r casgliad, lle mae gan y BGC a'r BPRh ddiddordeb mewn maes blaenoriaeth, mai'r corff mwyaf perthnasol fydd yn llywodraethu arno. Felly bydd trefniadau'n cael eu cryfhau wrth symud ymlaen i sicrhau bod gwelededd priodol rhwng gwaith y ddau fwrdd, gan gynnwys adroddiadau/rhannu gwybodaeth yn rheolaidd. Mae'r dull hwn wedi sicrhau nad oes dyblygu gwaith - er enghraifft, mae ymrwymiadau'r Cynllun Ardal sy'n ymwneud â thrais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol yn adlewyrchu gwaith y BGC a'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Codwyd y pwyntiau canlynol gan aelodau'r BGC: • Nododd Alun Michael fod Llywodraeth Cymru wedi cynnal Uwchgynhadledd Gwrth-hiliaeth yn ddiweddar, yn dilyn cyhoeddi Cynllun Gweithredu Cymru Gwrth-hiliol y llynedd.	

Rhif	Eitem Agenda	
	Holodd Alun a yw'r gwaith hwn wedi'i gynnwys yng ngwaith y BGC a'r BPRh. Nododd Gareth Newell fod Sheila Hendrickson-Brown wedi cytuno i gadeirio Rhwydwaith Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus y BGC, sef un o argymhellion Tasglu Cydraddoldeb Hiliol Caerdydd. Nododd Gareth fod cyfarfod yn cael ei gynnal gyda Llywodraeth Cymru yr wythnos nesaf i drafod creu llwybr i weithredu argymhellion Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol ar lefel leol. Nododd Sheila y bydd yn bwysig sicrhau bod cysylltedd rhwng gweithredoedd gwahanol sefydliadau wrth symud ymlaen. • Mynegodd Alun Michael bwysigrwydd rhyngweithio â'r Heddlu a gweithio mewn partneriaeth i lywio materion gyda'n gilydd. Nododd Suzanne Rankin y bwriedir cynnal cyfarfod rhwng cydweithwyr yr Heddlu a'r Bwrdd Iechyd yr wythnos nesaf, i drafod sut i sicrhau bod adnoddau'n cyd-fynd yn well yn y ffordd gywir, gan ganolbwyntio ar iechyd meddwl. • Gofynnodd y Cynghorydd Huw Thomas sut y bydd y Cydgynllun Ardal yn caniatáu defnydd hyblyg o adnoddau prin mewn ardaloedd o angen uwch. Nododd Cath Doman y bydd hyn yn cael ei yrru gan yr hyn y mae partneriaid yn ei ddweud yw'r blaenoriaethau a'r materion; bydd angen dull cydgysylltiedig i gyflawni'r ateb. • Amlygodd Sheila Hendrickson-Brown yr angen i ystyried gwerth cymdeithasol - mae angen gwaith i ddeall hyn a beth mae'n ei olygu. **Cytunodd y BGC i wneud y canlynol:** • Cymeradwyo Cydgynllun Ardal Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a’r Fro • Sicrhau bod Cynllun Lles BGC Caerdydd yn cyd-fynd â'r Cydgynllun Ardal, lle bo hynny'n berthnasol. • Rhoi sicrwydd i'r BPRh ynghylch gweithgareddau BGC perthnasol, a wneir ar ran y BPRh. • Derbyn sicrwydd gan y BPRh ynghylch gweithgareddau y mae'n eu cynnal ar ran y BGC, drwy adroddiadau bob 6 mis ac yn ôl yr angen.	
4.	**Diweddariad Cyfiawnder Ieuenctid**	

Rhif	Eitem Agenda	
	Cyflwynodd Graham Robb Adroddiad Blynyddol Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid Caerdydd, yn amlinellu cynnydd mewn gwasanaethau, canlyniadau a llywodraethu yn ystod y flwyddyn 2022-2023. Ym mis Medi 2022, cyhoeddwyd Strategaeth Cyfiawnder Ieuenctid newydd 2022-24, 'Adeiladu Dyfodol Mwy Diogel Gyda'n Gilydd'. Yn 2022-23, arweiniodd dadansoddiad o anghenion plant at greu swyddogaeth arbenigol Lleferydd, Iaith a Chyfathrebu newydd i fynd i'r afael â'r rhwystrau cyfathrebu craidd y mae llawer o bobl ifanc yn eu dangos. Yn ogystal, mae Addysg wedi darparu mwy o gapasiti i nodi, olrhain a chefnogi anghenion addysgol plant sydd mewn cysylltiad â'r Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid. Nododd Graham fod y Bwrdd yn monitro Dangosyddion Perfformiad Allweddol bob chwarter, ac adrodd y canlyniadau i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder. O fis Ebrill 2023 - yn genedlaethol - bu cynnydd sylweddol yn nifer y dangosyddion perfformiad allweddol, fodd bynnag, bu cwestiynau ynghylch a yw'r dangosyddion cywir yn cael eu mesur ac a fydd yn helpu i wella gwasanaethau. Amlygodd Graham bwysigrwydd ymgysylltu â phobl ifanc – wrth symud ymlaen, bydd prosesau'n cael eu rhoi ar waith fel y gall pobl ifanc roi adborth parhaus. Nodwyd mai dyma fydd adroddiad olaf Graham fel Cadeirydd Annibynnol cyn ymddeol. Mae Sue Thomas wedi ei phenodi'n Gadeirydd Annibynnol newydd a bydd yn dechrau yn ei swydd yn llawn ym mis Gorffennaf. Diolchodd y Bwrdd i Graham am ei waith caled a'i ymroddiad i'r rôl. **Cytunodd y BGC i wneud y canlynol:** • Nodi'r cynnydd yng Ngwasanaethau Cyfiawnder Ieuenctid Caerdydd • Gweithio gyda'r Cadeirydd Annibynnol newydd ar ymgysylltu ac adrodd gan y Bwrdd i'r BGC yn 2023-24.	
5.	**Diweddariad Dinas sy'n Dda i Blant a'r Camau Nesaf** Cyflwynodd Suzanne Scarlett ddiweddariad Dinas sy'n Dda i Blant. Yn dilyn asesiad o gynnydd y ddinas, mae UNICEF UK yn rhoi cydnabyddiaeth amodol i Gaerdydd fel Dinas sy'n Dda i Blant UNICEF. Rhoddir statws llawn a chyhoeddus yn hyn o beth pan fydd y ddinas wedi bodloni tri argymhelliad. Mae'r meysydd y mae angen sylw pellach arnynt yn cynnwys: 1. Datblygu dull cynhwysfawr o fynd i'r afael â gwahaniaethu.	

Rhif	Eitem Agenda	
	2. Cryfhau'r 'ddolen gyfranogi' fel bod plant, pobl ifanc ac ymarferwyr yn deall effaith a dylanwad ymgysylltiad pobl ifanc. 3. Ehangu'r ddealltwriaeth gyffredin o hawliau plant a dull sy'n seiliedig ar hawliau plant. Nododd Suzanne, er mwyn gweithredu'r argymhellion yn effeithiol a llywio cam nesaf y Rhaglen Dinas sy’n Dda i Blant, mae strwythur llywodraethu cadarn yn hanfodol. Codwyd y pwyntiau canlynol gan aelodau’r BGC: • Gofynnodd y Cynghorydd Huw Thomas pa fath o gynnydd y bydd UNICEF eisiau ei weld cyn rhoi statws llawn i Gaerdydd. Nododd Suzanne fod UNICEF yn disgwyl ymrwymiad i weithredu. Bydd hyn yn cael ei fynegi mewn Cynllun Cynaliadwyedd, a fydd yn cael ei greu gan y Tîm Caerdydd sy’n Dda i Blant mewn ymateb i'r argymhellion. • Canmolodd Alun Michael y gwaith sydd wedi digwydd hyd yn hyn gan fod Caerdydd wedi gweithio i ennill statws Dinas sy’n Dda i Blant. Holodd Alun ynghylch rhan y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid yn y gwaith hwn. Nododd Suzanne fod y Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid yn rhan annatod o hawliau plant a bod y gwaith yn y maes hwn wedi cyfrannu at y statws Dinas sy’n Dda i Blant y mae Caerdydd wedi'i gyflawni. Bydd cysylltiadau pellach â'r gwaith hwn yn y strategaeth wrth symud ymlaen, yn enwedig o ran cyfranogiad plant a phobl ifanc. • Cododd Fiona Kinghorn y cysylltiad rhwng cynllunio trefol a chreu lleoedd, yn enwedig cryfhau trafnidiaeth gyhoeddus, a lles plant. Nododd Suzanne fod plant a phobl ifanc wedi mynegi diddordeb mewn bod yn rhan o gynllunio trafnidiaeth strategol. • Tynnodd Sarah McGill sylw at bwysigrwydd dadansoddi data. **Cytunodd y BGC i wneud y canlynol:** • Cefnogi'r gwaith o ddatblygu'r Cynllun Cynaliadwyedd a'r trefniadau llywodraethu i alluogi statws llawn 'Dinas sy'n Dda i Blant'. • Cynnal digwyddiad undydd ym mis Tachwedd 2023 i alluogi plant a phobl ifanc i rannu eu blaenoriaethau ar gyfer y ddinas, gan lywio gwaith y Bwrdd.	

Rhif	Eitem Agenda	
6.	**Anhrefn Trelái a Threfniadau Adfer** Ar gyfer yr eitem agenda hon, ymunodd Jane Hutt AoS, y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Prif Chwip, ag aelodau'r BGC, yn ogystal â chydweithwyr Michelle Powell a Hazel Cryer o dîm Gweithredu yng Nghaerau a Threlái (ACE), a fydd yn gweithio gyda'r Bwrdd a'r gymuned dros y misoedd nesaf. Rhoddodd yr eitem gyfle i drafod ymateb y BGC i ddigwyddiadau diweddar yn Nhrelái, yn ogystal â datblygiad Cynllun Cymunedol Caerau a Threlái. Rhoddwyd cyflwyniad i Aelodau'r BGC a amlinellodd y canlynol: • Datganiad Cenhadaeth / Amcanion Drafft • Datblygu Cynllun Cymunedol – Llywodraethu • Llywodraethu Ehangach / Cysylltiedig • Map Proses Adferiad Trelái (Gydag amserlenni dangosol i'w cadarnhau) • Pwyslais ar Ymgysylltu â'r Gymuned Cynigiwyd creu Gweithgor BGC i ddatblygu atebion/camau gweithredu unigol ac amlasiantaethol i alluogi adferiad yn Nhrelái. Yn ogystal, cynigiwyd bod y Grŵp Cyfeirio Caerau a Threlái newydd ei sefydlu – dan gadeiryddiaeth y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Prif Chwip - yn adrodd i'r BGC wrth symud ymlaen. Bydd y Grŵp Cyfeirio yn cefnogi datblygiad y Cynllun Cymunedol ar gyfer Trelái & Caerau. Bydd Grŵp Llywio Cymunedol Caerau a Threlái yn adrodd i'r Grŵp Cyfeirio. Ffocws y Grŵp hwn fydd datblygu a gweithredu Cynllun Ymgysylltu â'r Gymuned, i gynnwys y gymuned ehangach wrth ddatblygu'r Cynllun Cymunedol ar gyfer Caerau a Threlái. Nodwyd bod angen ystyried ymhellach y berthynas rhwng y Grŵp Cyfeirio a'r Grŵp Llywio, er mwyn osgoi hierarchaeth llywodraethu. Pwysleisiwyd pwysigrwydd cael y gwaith hwn - a'r Cynllun Cymunedol - yn iawn. Bydd dull cydgynhyrchiol yn cael ei ddefnyddio drwy gydol y broses ddatblygu. Er bod gwaith wedi dechrau ar unwaith mewn ymateb i ddigwyddiadau diweddar, gan gynnwys datblygu rhaglen o ddarpariaeth ieuenctid dros yr haf, bydd datblygu'r Cynllun Cymunedol yn cymryd amser, er mwyn caniatáu ymgysylltu helaeth â'r gymuned. Nodwyd y bydd y Grŵp Llywio Cymunedol yn cymeradwyo'r Cynllun terfynol - y nod ar hyn o bryd yw cwblhau'r gwaith hwn erbyn mis Mawrth 2024. Codwyd y pwyntiau canlynol gan aelodau'r BGC: • Amlygwyd y bydd meithrin ymddiriedaeth yn y gymuned yn elfen allweddol o'r gwaith hwn. Er mai plant a phobl ifanc yw'r ffocws	

Rhif	Eitem Agenda	
	cychwynnol, mae gweithio gyda'r gymuned ehangach yn hanfodol hefyd. • Mae gweithgareddau gyda phlant a phobl ifanc yn cael eu cynllunio i ddigwydd dros yr haf. Nodwyd bod angen sicrhau bod y gweithgareddau'n cael eu hysbysebu'n briodol. • Amlygodd Suzanne Scarlett fod cyllid wedi'i sicrhau gan Lywodraeth Cymru i ddatblygu Cynllun Grant Cymunedau ar gyfer Trelái a Chaerau, a lansiwyd ar 27 Mehefin gan y Grŵp Gweithredu Ieuenctid. Gwahoddwyd datganiadau o ddiddordeb, a'r gobaith yw y bydd hyn yn cael ei ddosbarthu i gynifer o sefydliadau cymunedol â phosibl. Mae angen penderfynu ar broses o hyd wrth asesu'r ceisiadau / meini prawf a ffefrir, i sicrhau bod amrywiaeth gynrychiadol o weithgareddau. Gellir defnyddio'r cyllid ar unwaith, hyd at 31 Rhagfyr 2023. • Nododd Alun Michael ei bod yn gadarnhaol bod y trefniadau presennol wedi eu parchu wrth ddatblygu'r trefniadau ymateb. Amlygodd Alun ei bod yn bwysig nodi rôl Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu (SCCH) yn y gwaith hwn. • Dywedodd Jane Hutt AoS fod y gynrychiolaeth a'r arweinyddiaeth amlasiantaethol yn rhagorol, gyda phopeth yn ei le i'r gwaith hwn symud ymlaen yn weithredol. • Nododd Martyn Stone fod gwaith partneriaeth effeithiol wedi bod yn hanfodol wrth ddarparu ymateb effeithiol, ac na fu anhrefn pellach. • Dywedodd Sheila Hendrickson-Brown fod yn rhaid parhau i ganolbwyntio ar gefnogi a datblygu cymunedau ledled Caerdydd, y tu hwnt i Drelái a Chaerau. Amlygodd Sheila mai'r cwestiwn wrth symud ymlaen fydd a yw'r canlyniadau'n cael eu cyflawni, ac y dylid adlewyrchu hyn yn y data. • Amlygodd Fiona Kinghorn fod y data'n dangos bod gan Drelái a Chaerau lefelau uchel o blant a phobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant ond tueddiadau troseddu isel. Holodd Fiona pa mor ddefnyddiol yw'r data sydd ar gael o ran deall beth arweiniodd at y digwyddiadau yn Nhrelái. • Pwysleisiodd Michelle Powell bwysigrwydd clywed llais y gymuned ehangach a phwysleisiodd yr angen i sicrhau bod y neges yn gywir/rheoli disgwyliadau cymunedol. Nid oes ateb cyflym ac mae angen ystyried y Cynllun Cymunedol yn gynllun hirdymor.	

Rhif	Eitem Agenda	
	• Nododd y Cynghorydd Huw Thomas y bydd y Cynllun Cymunedol yn adeiladu ar wasanaethau a gweithgareddau cyhoeddus presennol, ac nad yw rhai ohonynt mor weladwy ag y gallent fod. Mae'n ymwneud â newid yr ysgogiadau sydd ar gael. Y gymuned fydd yn penderfynu beth yw da. • Nododd Michelle Powell y bydd angen diweddaru ACE yn rheolaidd ynghylch pa wasanaethau a gweithgareddau sydd ar waith, fel y gellir rhoi'r wybodaeth i aelodau'r gymuned. **Camau Gweithredu:** • Suzanne Scarlett a Michelle Powell i gyfarfod i drafod gweithgareddau sydd wedi'u cynllunio i blant a phobl ifanc yn Nhrelái a Chaerau. • Sheila Hendrickson-Brown i gysylltu Michelle Powell a Hazel Cryer ag unigolion sydd wedi bod ar deithiau tebyg, yn enwedig o ran ymgysylltu a chynllunio cymunedol. **Cytunodd y BGC i wneud y canlynol:** • Amlinellu'r trefniadau ymateb / strwythurau llywodraethu arfaethedig. • Dirprwyo datblygiad parhaus y gwaith hwn i weithgor y BGC.	Suzanne Scarlett/ Michelle Powell Sheila Hendrickson-Brown
7.	**Unrhyw fusnes arall** Darparwyd dau ddiweddariad ysgrifenedig o dan UFA: • Diweddariad ar Ddiogelwch Cymunedol a Diogelu • Diweddariad ar y Gronfa Ffyniant Gyffredin **Cytunodd y BGC i wneud y canlynol:** • Cymeradwyo'r ddau gam gweithredu a nodwyd yn y diweddariad Diogelwch Cymunedol a Diogelu, sy'n gysylltiedig ag Adolygiadau Dynladdiad Domestig. **Cyfarfod Nesaf y BGC:** • **4 Hydref 2023**	